

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne okira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 60 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi

v Poljanski dolini nad Škofjo Loko.

Kratek popis lumparij in goljuvij, ki so jih uganjali v tej zadrugi različni nepoštenjakoviči.

II.

Revizija v zadrugi po »Gospodarski zvezi«.

Tega leta (1902) so se vršile na Treti občinske volitve. Načelnik Žust je baje volil napredne odbornike. Izvoljen je bil za župana naprednjak Franc Jelovec. To pa Janezu Bogataju, po domače Žgajnarju, ni bilo všeč. Začel je premisljevati, kako bi so maščeval vsaj nad Žustom. Ni mu padlo nič pametnega v glavo. Šel je k Stanoniku v Zabjo vas in mu razložil svoje bolečine. Zadel je na pravega. Ta Stanonik, ki ga nekateri poznajo za intriganta, ki dela združbe in razdor, kjer le more, je rekel Bogataju: »Drugace ne moreš Žustu ničesar narediti, kot s tem, da zasledeš v zadrugi kako nepravilnost.« S tem je bil »Žganjar« zadovoljen. Kmalu na to je prišla revizija od »Gospodarske zveze«.

Nočemo trditi, da je Bogataj naročil revizijo, resnica je, da se je ista izvršila po občinskih volitvah na Trati.

Revizije je izvršil Dragotin Seliškar, tedanji revizor pri »Gospodarski zvezi«. Dognal je precejšen primanjkljaj in obdolžil načelnika Žusta, da ga je on zakrivil. Po mnenju Seliškarjevem je načelnik postopal v zadrugi naravnost goljušvo.

Načelnik odveden v zapor.

Dne 31. januarja 1903 je bil Žust od orožnikov prijet v imenu postave in odpeljan v Škofjo Loko, in sicer na sledeči dopis:

„Cenjeni gospod!

Naznanjam Vam, da je ravnokar prišel Žust domov. Prosim izvolite priti takoj semkaj in ga aretirajte in pripeljite v zadrugo, da Vam podamo potrebna pojasnila. Zadeva je nujna. Odborniki so zelo razburjeni in pravijo, da se bodo pritožili, ako ga takoj ne primete, ker se boje, da ne uide, oziroma kaj drugega vaščanom ne napravi.

Seliškar, revizor s. r.«

Temu pozivu so se orožniki takoj odzvali. Še toliko niso imeli časa, da bi bili napravili ovadbo, kajti ta je dospela v Škofjo Loko šele 2. februarja 1903. Po tej ovadbi je bil Žust na sumu hudodelstva poneverjenja po § 183 k. z., hudodelstva goljušije po § 197. ter javne posilnosti po § 99. k. z.

Ker se je bilo bati, da bi Žust ne vplival na priče, obdržali so ga v preiskovalnem zaporu do 30. marca 1903. Pa bi bil revež še sedel, da ga ni rešil njegov svak Martin Bogataj, vulgo Petrač iz Gorenje Dobrave. Temu so se smilili žena in štirje otroci, katere je Žust pustil doma v bedi. Prosil je sodišče, da bi izpustilo Žusta iz zapora, ker on jamči zanj z varščino do 4000 kron, ki naj se vknjiži na njegovo zemljišče pupilarno varno.

C. kr. deželno sodišče je to prošnjo uslišalo. Varščine se je vknjižilo 2000 K na Petračev grunt. Nato je bil Žust izpuščen na prosto, da je skrbel za svojo družino.

Preiskava proti Žustu se je vlekla do 29. aprila 1905. Zaslišanih je bilo mnogo prič, izvedencev, trgovcev itd. Vse hudobije so hoteli zvaliti Žustu na hrbet, da, obdolžili so ga celo tatvine, češ, da je kradel dr. Tavčarjeve ribe!

Kljub temu je bil Žust od vsega drugega

popolnoma oproščen, dobil je le 5 dni zapora, ker je »Žganjarja« malo preveč za vrat stisnil.

Taka je bila sodba pri izobraženih ljudeh. Prosto ljudstvo je pa Žusta huje sodilo. Ono je prepričano, da je Žust kriv vsega, kar so ga dolžili. Govori se celo, da bi ne bil varen življenja, če bi se povrnil iz Amerike, kamor je odšel takoj po prestani kazni.

Žust je političen mučenik, ker je moral toliko prestati samo radi svojega naprednega mišljenja!

Lumparija na lumparijo.

Ni nam natančno znano, kako je Seliškar revidiral zadrugo, vemo pa, da je dognal izgube 6053 K 29 v.

O tej izgubi je šel hitro poročat administratorju Matevžu Sušniku. Rekel je, da bo treba napovedati konkurz. Sušniku pa to ni bilo všeč. »Kaj bodo pa v Ljubljani rekli!« je vprašal Seliškarja.

Zvita buča je kmalu našla sredstvo, kako zadrugo rešiti. »Ti, Seliškar! vsedi se za mizo in napisi zadolžnico za 6053 K 29 v, za podpise bom že jaz skrbel,« je govoril Sušnik.

Zadolžnica je bila hitro napravljena. »Sedaj pa glej, da bo zadolžnica tekom dveh dni podpisana od dobrih porokov, pa bo vse dobro,« je odgovoril Seliškar.

Sušnik je nato poklical k sebi svojega najboljšega zaupnika »Žgajnarja«. Začel ga je nago-varjati, naj podpiše zadolžnico za nastali primanjkljaj 6053 K 29 v kot porok in plačnik, vsaj to ni nič, denarja tako ne bo treba nikdar nič steti zato. Toda »Žganjar« to pot ni sedel na lim. Odgovoril je odločno Sušniku, da ne prevzame nobenega poročstva več za zadrugo.

Ko je Sušnik uvidel, da s poročstvom pri »Žganjarju« ničesar ne opravi, ga je zavezal s

PODLISTEK.

Otrok bede.

Drobna, ljubka, morda celo lepa bi bila, ako bi je ne skrunilo grdo ime prostitutke.

Vsak večer je hodila po ulici, kjer sem stanoval. Včasih je hodila tudi, ko se je zmracilo in ni bilo videti z enega hodnika na drugega, navadno pa sem jo opazil šele tedaj, ko so ozivilo mesto ponočnjaki, ki se niso brigali za ure.

Takoj, ko sem jo videl prvič, je vzbudila v meni zanimanje s svojim plahim pogledom, ki je počival na mojema obličju in ki me je prisilil misliti nekoliko časa na to drobno bitje.

Drugi dan sem je srečal ob isti uri in na istem mestu, kjer sem jo včeraj videl. Imela je že več poguma. Počasi je šla naravnost proti meni in se je obotavljala, kakor človek, ki ve, da ga kdo ogovori.

Rekel sem jej nekoliko besed.

Odgovorila je kratko in ne vem več, kako se je zgodilo, da je bila čez nekaj časa v mojem stanovanju.

Ničesar nisem imel, s čemer bi ji postregel. Zadovoljila se je z gorkoto, ki je prihajala od peči. Sedla je k njej in si ogrevala otrpli roki. Opazoval sem to drobno postavico, nežno, skoro otroško.

»Zunaj je mraz, tukaj pa je tako prijetno,« je rekla potem, ko se je ogrela, »jaz pa nimam

nič toplega na sebi, poglejte, v tem hodim v naj-večjem mrazu.«

Pokazala je modro suknjico s pozlačenimi gumbi, polno luknjic in krp.

»Kaj si ne morete preskrbeti boljše, ki bi vas grela?«

»Ne morem, nimam denarja. Ako bi imela drugo obleko, bi lahko šla v kavarno, tam je drugače, nego na ulici. Gospodje si sami izbirajo in ne bilo bi mi treba brozgati po snegu.«

»Zakaj delate vse to, zakaj si nečete poiskati drugačnega zaslužka? Glejte, kak bode konec vašega življenja! Dokler ste zdrava in mlada, se še lahko preživljate, toda pozneje — kaj bode potem?«

»Slabše se mi ne bode godilo nikoli,« je odgovorila. »Ko bom stara, bom beračila in ljudem se bolj smili stara ženska, ker vedo, da ne more delati, toda jaz; pošiljajo me iskat dela — ampak kam, tega mi ne povedo. Delo,« se je nasmejala, »kje naj je dobim, kje, to naj mi kdo pove!«

»Vsak človek lahko dobi dela, če hoče.«

»To so besede, ki sem jih že mnogokrat slišala. Toda lahko govorite vi, ki ste gledal bedo le od daleč. Toda kaj naj začne tisti, ki od jutra do večera išče dela in ga ne more dobiti? Jestu pa mora. Imela sem službo v tovarni. Niti teden ni minil, ko me je poklical tovarnar v svojo pisarno. Bila sem njegova. Morala sem; ako ne, bi mi odpovedal službo. Za vse to sem imela jako bomo plačo. — Zbežala sem. Ves mesec nisem skure ni-

česar jedla, in kaj sedaj, no, svetujte mi, kaj naj začnem? Začela sem drugače živeti, toda ne rado-voljno. In mislila sem si: Samo še danes, še jutri, potem se režim, toda zaman. Prenizko sem padla. Nazaj ni bilo več možno. — In čemu ste me pravzaprav poklicali sem?« je vzkliknila nenkrat. »Vem, kaj moram delati, ne potrebujem, da bi me učili! Tak ste, kakor vsi drugi!«

Smilila se mi je.

»Zakaj molčite? Povejte kaj, tu je sedaj pusto, toda pred par trenotki je bile lepo,« je nadaljevala. »Zakaj ste me poklicali sem? Imate me tu, vaša sem sedaj!«

»Ničesar nočem od vas, sem odgovoril, od-pustite, da sem vas zadržal.«

Posegel sem v denarnico.

»Denar?« je vzkliknila. »Zakaj, čemu?«

»Le vzemite!«

»Nočem!« se je branila.

Siloma sem ji stisnil bankevec v roko.

Vsa osupla je stopila korak nazaj.

»Nečete?« sem se ji nasmehnil.

»Ampak za kaj, za kaj?« je šepetala.

In predno sem se ji mogel ubraniti, se je sklonila in mi je poljubila roko.

Ostal sem sam v sobi.

Na desni roki se je svetila solza; pogledal sem jo: bila je tako čista in prozorna, kakor so solze poštenih žen.

častno besedo, da ne bo odganjal drugih, če bi se hotel kdo podpisati na zadolžnico za poroka in plačnika. To častno besedo je »Zganjar« drži. Kodil je celo sam, pa tudi drugi odborniki, po hribih in so lovili podpise. Sušnik jih je pa baje poučil, kako naj govore. Posluževali se niso najbolj poštenih sredstev. Pa to nič ne de, vsaj na katoliški podlagi je v dosego namena vse dovoljeno! Enemu so rekli, da naj podpiše predloženi papir, da ne bo kaplan Sušnik zaprt, drugemu so rekli, da podpiše prošnjo zato, da bo se Sušnik ostal na Trati, zopet tretjega so vpijanili in ga nato podkrižali na zadolžnici. Proti nekaterim so bili bolj poštene. Povedali so jim sicer, da se gre za izgubo pri zadrugi, da bo pa nanje prišlo k večjemu 70 K, če bo kdaj kaj plačati treba. Do podpisov je pa najbolj pripomogel Sušnik sam. Rekel je namreč, da on sam stoji dober s svoje policio za 4000 K. Kakor hitro je bilo dovolj podpisov nabranih, je Sušnik policio spravil in ni hotel več kaj vedeti o kakem poroštvo. Pač res dober dušni pastir!

Na zadolžnico so s tem nepoštenim postopanjem dobili podpise sledečih mož: Jakoba Mraka z Žirovskega vrha št. 13, po domače Preka; 2. Valentina Filipiča od tam št. 4, po domače Borovnjaka; 3. Matevža Vodnika, tudi od tam št. 7, po domače Brdarja; 4. Franceta Miklavčiča iz Gorenje Dobrave, po domače Martinca; 5. Janeza Bohinca iz Dolenje Dobrave št. 16, po domače Kozareta; 6. Petra Bohinca od tam št. 12, po domače Lovreta, in 7. Martina Bogataja iz Gorenje Dobrave, po domače Petrača.

Kadar bo prišlo do plačila tega dolga, bodo ti zapeljani možje šele isprevideli, s kakimi postojnjaki so imeli opraviti. Gotovo se bodo kesali, da niso »Zganjarja« in njegovih zaveznikov z burkljami pogladi tja, odkoder so prišli.

Neppravilno sklicani občni zbor.

Vsak občni zbor mora biti objavljen v dnevniku, izhajajočem v Ljubljani, oklican 14 dni prej pred farno cerkvijo po občinskem slugi z naznanilom dneva, ure, kraja in dnevnega reda.

Za leto 1903 je bil občni zbor določen na 7. junija ob 3. popoldne v zadrugnih prostorih.

Na tem občnem zboru, bi se bili morali odobriti letni računi, ki so bili zakrpani z zadolžnico, na katero so dobili popise porokov in plačnikov le z nepoštenimi dejanji. Dalje je bila na dnevnem redu izprememba pravil glede poroštva in pa ustanovitev filijalke v Lučinah.

Kaj takega poročati pravilnemu občnemu zboru, je bilo odbornike strah, kakor tudi Seliškarja.

Vsega tega so se ti pošteni možje ognili s tem, da občnega zbora niso pustili razglasiti pred farno cerkvijo. Umevno je, da potemtakem ni prišlo nič ljudi k občnemu zboru. Seliškar in odbor je pa hotel občni zbor izvršiti. Začeli so loviti ljudi po vaseh. Kogar so dobili kje, vsakega so odpeljali na občni zbor. Nalovili so jih izmed 250 udov

komaj 42, vsled česar občni zbor ni bil sklepčen. Tega seveda v zapisnik niso zapisali. Bile so večinoma same ženske in le malo moških, ki so plačali po 1 K, takeimenovali »Kronarji«. Ti po pravilih niso udje in ne bi smeli ničesar deločevati na občnem zboru. Ni čuda, da se sedaj govori, da bodo poizkusili pravi člani ta občni zbor razveljaviti. Bomo videli, kako bo!

Temu občnemu zboru so torej odborniki s Seliškarjem vred razlagali, da je Žust napravil v zadrugi dolga 6053 K 29 v, ki je pa pokrit z neko zadolžnico. O možeh, ki so jo podpisali, so seveda molčali. Izpremenili so pravila v toliko, da so deleže znižali na 5, 10, 15 in 20 K in povišali poroštvo na 10kratni delež. Tudi je občni zbor sklenil v Lučinah ustanoviti podružnico, kar je pa ostalo samo na papirju.

S tem je bila zadruga zopet ozdravljena, toda samo navidezno.

Gospodarski del.

Semenj za volno v Miskovcu. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se naznanja, da se bo letošnji semenj za volno v Miskovcu vršil dne 16. junija v skladiščih tamošnjega kreditnega zavoda.

Kdaj bo zmanjkalo železne rude na zemlji? Leta 1880. se je izkopal iz zemlje komaj dva miliona ton železne rude, a leta 1850. okoli 108 milijonov ton. To število pa je naraslo leta 1901. na 84 in tritret milijona ton. Kakor bo nekoč zmanjkalo premoga, tako bo tudi zmanjkalo dobavišče najkoristnejše in najrazširjenejše kovine na zemlji. Zato so se začeli izpraševati mnogi učenjaki, kdaj se bo to zgodilo. Po statistiki profesorja A. Briuza se more ceniti množina uporabljive železne rude na zemlji na 9000 milijonov ton; od tega odpade 2200 milijonov ton na Nemško, 1500 milijonov na Rusko in Francosko, 1100 milijonov na ameriške Zvezne države, 1000 milijonov na Švedsko, 500 milijonov ton na Angleško. Ako je za 50 milijonov ton letne železne produkcije, treba 100 do 150 milijonov ton železne rude, se bo izčrpala vsa zaloga železne rude pred koncem 20. stoletja. Vendar pa, ako pomislimo na velikanske pokrajine naše zemlje, ki še niso preiskane, koliko imajo v sebi rude, je razmišljanje gori omenjenega profesorja nekoliko preveč pesimistično, tudi ker ni mislil na možnost, da bi se v potrebi rabilo tudi ono rudo, ki je sedaj niso izrabljali zaradi premajhne vsebine železa, a takih rud je silno mnogo. Nahaja se tudi pri nas v precejšnji množini.

Tedenski sejem v Kranju dne 23. maja 1910. leta. — Prignalo se je: 185 glav domače goveje živine, 16 glav bosanske goveje živine, — glav goveje živine hrvaške, 5 domačih telet, — hrvaških telet, 381 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domača ovca, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 10—, proso K 7—, rž K 9—, oves K 8—, ajda K 7-50, repno seme, K, fižol ribničan K —, mandalon K — koks —, krompir K — za 50 kg.

Naročajte in širite naš list!

in hladen za vse, kar bi ji zamoglo vsaj nekoliko vzbujati sum, da ji je vdan. Včasih si je Minka celo na tihem zatrdila, da je med Ano in Osolétom gotovo že davno sklenjeno, saj sta se vedla oba tako sumljivo in često celo nerodno, ako je bila poleg ona, medtem ko ju je zalotila v živem pogoru tako pogosto. Ako pa ni res, je na Osoléta tudi vsak up zaman, saj misli, kakor se je izrazil nedavno, morda kmalu zapustiti Zapolje in potem ga gotovo ne vidi nikoli več...

In Edvard? — — —

Minki sicer niso bile neznane kričeče historije o mladih poročnikih, ampak Edvard ni bil videti popolnoma nič tak in včeraj ji je zatrdil sam, da misli v kratkem zapustiti vojaško suknjo.

„To življenje ni zame,“ je dejal, ko sta sedela po obedu sama, „vse prenapeto in človek ni nikdar svoj gospodar. Moji starši so pogrešili, ko so mi izbrali ta poklic — verujte mi, prav nič nisem zadovoljen. V jeseni mislim odstopiti in potem — ali Vas smem kdaj obiskati, gospodična?“

Minka, ki je iz vsega njegovega pogovora lahko uvidela, da ji je mladi poročnik naklonjen, je seveda prikimala in ga celo povabila.

Pravzaprav pa se je zavedala, da je Edvard po svoji zunanosti lepši človek, kakor Osolét, posebno, kadar se je nasmehnil in jo pogledal s tistimi velikimi sivimi očmi, v katerih je videla tisoč zagonetk... Skrbno navihane brke, ki so

Umetnost in književnost

Slovstvo. Koncem tega meseca izide za napovedani VI. zvezek Pravnikove zbirke avstrijskih zakonov, ki ga je uredil dr. E. Volčič v Novem mestu. Ta zvezek obsega predpise o zapuščinah in njih davščinah, o notarstvu in o položbah (depozitih), ima 710 strani in velja v platno vezan 7 K. Obenem izidejo posebni oddiski iz te knjige: »Pristojbine o zapuščinah«, cena 1 K 20 v in »Sodni depoziti«, cena 1 K 80 v. Vse te knjige se dobe po knjigarnah in pri dr. Volčiču.

Dopisi.

Glas iz Škofje Loke.

Ne moremo drugače, da ne bi obsojali krivičnega početja naših političnih nasprotnikov, klerikalcev! S studom in gnevom v srcu se mora vsak postenomisleči človek obrniti od ljudi, katerih nečedna svojstva so objestnost, brezsrčnost in brezobzirnost, kakršna imajo naši klerikalni mogotci. Kajti odkar so ti takozvani pobožni in verni možje klerikalne stranke vsled zaslepljenosti naših lahkovernih volilcev prišli na krmilo v naši deželni upravi, so že marsikateremu naprednjaku dali občutiti svojo moč. Klerikalec pozna pred vsem drugim le svoj lastni jaz in ni prav nič izbirčen v sredstvih, kadar hoče lopniti po svojem bližnjem in najsi mu je ta še najbližji po rodu ali krvi. O tem se lahko dannadan prepričamo, ako hočemo le prebrati njihove umazane časnikarske cunje. Če le folijante bi lahko popisali o odurnih in ostudnih gonjah klerikalcev zoper nas preklicane naprednjake. Ni nam treba segati predaleč v minulost, dovolj nam je, ako se le nekoliko ozremo na volilne boje, ki smo jih doživeli v zadnjih letih v naši slovenski domovini. Na vseh koncih in krajih imamo dokazov, da klerikalcem ni sveto in nedotakljivo niti rodbinsko življenje, dokazov, kako razdirajo zakonsko srečo, hujkaje sina in hčer zoper očeta, sestro zoper brata in obratno, n-tjio prepire med prijatelji in sosedi, a samo zato, da zagospodarijo na tej zemlji, ki jim je šele pravi eldorado, dočim se za oni svet brigajo le toliko, kolikor jim je potrebno, da z vso rafiniranostjo vlovijo v svoje mreže razne nevedne in zaslepljene kaline. Pa kakršni so klerikalci drugod in v drugih deželah, taki in nič boljši so pri nas, navodila za svoje plodonosno delovanje zajemajo iz enega in istega kerita. Kakor moramo z ogorčenjem zavračati klerikalno brezstidno ravnanje, tako moramo žal tudi na naši strani grajati ono kratkovidnost, ki nam v politiki več škoduje kakor koristi. Mi naprednjaki že kot omikanci smatramo izpod svoje časti, slediti stopinjam naših nasprotnikov. Ne, našim somišljenikom ne moremo že iz človeških ozirov priporočati, da bi se podali na isto polje, na katerem se nabajajo klerikalci, ko uničujejo nas naprednjake. Kar pa moramo grajati, je to, da se nekateri naših mož s posebno lahkoto vdajajo sirenskima glasovom onih, ki so jih še pred dognlednim časom javno in zasebno sramotili in grdili in bi jim še danes škodovali, kjerkoli bi se jim ponudila ugodna prilika za to. Ohranitev svojega poštenja in značajnosti, ponosa in možatosti bi našim naprednjakom priporočali tudi, če bi morali še nadalje krvaveti v borbi z brezdomovinskim klerikalizmom. Klaverno vloge loškega oberpolicaja nam pač ni treba igrati. Že naš preprosti in nenki kmetič je začel pisano gledati to mogočno klerikalno gospodo, ki mu je

se cepile pod lepo zavitim nosom v dva cepa; zdrave, rdeče ustnice in zagorelo lice je napravilo na njo utis, kakršnega dosedej še noben mladenič.

Tako je kakor čez noč otemnela v njenem srcu prva slika in oživela druga...

In ako je njegovo laskanje in dobrikanje vse samo hlimba?

„Ni mogoče,“ si je zatrdila, „take dobrotne oči ne varajo, za tako pošteno, odločno besedo ne more tičati prihruljena laž...“

V takih sanjah so jo zalotili počasni koraki, ki so se začuli sem od hiše.

Hip nato je obstala na oglu, kakih deset korakov od lope, precej visoka postava, in Minka je spoznala poročnika Edvarda.

„Morda išče mene“, si je dejala, kakor bi si dejala vsaka, ki bi bila čula od njega že toliko dobrikanja in naklonjenosti.

Za hip je pomislila, potem pa, kakor je to navada, pritajen, ne izzivajoč, skoro bi se lahko reklo, deklica je prehlajena: „Hk-hm.“

Edvard se je obrnil, kot da je začul povelje, in hip nato je že udarilo pri lopi z nogo ob nogo, da so ostroge zapele svoj zvoneči: „Dzindzin.“

„Klanjam se, gospodična! — Pa tako sami?“ je dodal, ko je zapazil, da je Minka v lopi sama, in zadovoljen usmev mu je obkrožil ustnici.

Dalje prib.

Jošip Premk:

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

V lopi za poštarjevo hišo je tisti čas sedela Minka in se igrala s kito bršlina. Svetla obleka se je komaj vidno belila skozi temo, ki se je vlačila po vrtu; tiho je bilo okoli hiše, samo sem od vasi so prihajali nerazločni, oddaljeni glasovi.

Da bi razgrnila Minka svoja pestra čuvstva — videla bi čudno podobo, ki bi bila morda zelo podobna pisani poljani z belimi marjeticami, višnjevim plavicami, kričečim rdečim makom in čez vse to razbeljeno plast mladostnega hrepenja, ki ni vedelo — kam...

Kakor čez noč se je ukradla v njeno srce nova podoba, na katero je mislila tako često hote ali ne hote, dasi je minulo komaj tri dni, odkar jo je zasledila.

Da ji na Osoléta ni upati, to je vedela, in ako se je vprašala — kakšno je bilo do njega njeno nagnenje, si je morala priznati, da nič večje, kakor do brhkega poročnika Edvarda, ki je bil nastanjen pri njih.

Njeno srce, sicer nepokvarjeno ali lahko premagljivo, je bilo podobno nihalu: Udarjalo je na to in na ono stran in se skoro ni moglo odločiti.

Osolét se ji je zdel trdovraten nasprotnič, še vedno udan tistim davnim sanjam in nasproten

doslej pač veliko obetala, dala pa nič, opazuje jo in motri s prirojenim mu kritičnim očesom ter obsoja njihovo brezvestno ravnanje, pa bi nas mešan, obrtnik in uradnik ne bil oprezen, ko ga hoče ukantiti zviti klerikalni lijak? — Za danes naj zadošča to, kar smo tu napisali. Vemo, da je tudi pri nas, kakor drugod mnogo zanemarjenja narodnih dolžnosti in da bi bil že čas iztrebiti in očistiti, kar je gnilega. Klerikalci pa so itak že lahko siti raznih — uskokov.

Radovljiske novice.

Dne 31. t. m. se vrši kolavdacija radovljiskega vodovoda. Dobro bi bilo, ko bi se ta ali oni, ki ima kako pritožbo, zglašil pravočasno v županstvu, da se more spraviti vsa zadeva v red.

Električno centralo in sicer „menda“ deželno — dobimo Gorenjci ob Završnici. Tako vsaj sodimo, ker imajo trije inženirji strokovnjaki že dokaj časa opravila ob savskem obrežju v radovljiski občini. Dozdeva se nam pa, da bo še precej Save odteklo mimo Radovljice, predno se uresniči ta projekt. — Nam se dozdeva ta projekt tak, kakor svoje dni projekt pokojnega Wagenführerja, ko je gradil zvezo med Donavo in Jadranskim morjem. Na papirju je bil izveden, a v resnici je padel v Donavo. Ako se motimo, nas bo prav veselilo.

Procesija na dan sv. Rešnjega Telesa se je izvršila v najlepšem redu, pri najlepšem vremenu. Poleg šolske mladine, požarne brambe, pomnoženega telovadnega odseka Orlov Radovljice-Brezje in družbe Marijinih devic se je udeležilo procesije polnoštevilo c. kr. uradništvo, kakor tudi občinski zastop po svojem odposlanstvu.

Pa smo ga le videli, namreč „komet“, v vsej svoji obsežnosti, Pokazal se nam je 26. t. m. okrog desete ure zvečer. Gledalcev je imel dovolj, a vsakdo se je čudil, da ta „kometič“ ni bil toliko vreden, kakor tisti papir, ki ga je porabila naša c. kr. osrednja vlada, ko je razglasila ono poučilo o „nevarnosti“ njegovih.

„Demonstracijo“ posebne vrste so danes vpriporili vsi oni očetje, ki so bili klicani na odgovor na c. kr. okrajno glavarstvo, ker niso pripeljali svojih otrok, da bi jim cepili koze. Ker menda v Avstriji še ne obstoja zakon, da se mora dati otroku pred vstopom v šolo cepiti koz, so se zbrali vsi oni, ki so bili klicani vsled tega odpora na c. kr. glavarstvo na glavnem trgu, tu so zapeli nekaj narodnih pesem, nabrali so nekaj drobiža — menda za družbo sv. Cirila in Metoda — in potem so odkorakali korporativno na čelu godbe — proti Lescam. Bili so po večini delavci z Javornika, Jesenic in Koroške Bele.

Upravni odbor „Mestne hranilnice“ je imel 27. t. m. svoj letni občni zbor. Skupnega čistega dobička je bilo okrog 25.000 K, ki se porabi deloma v rezervni zaklad, a okrog 8000 K, reci: osemtisoč kron se je darovalo v mestno dobrodelnost namene, oziroma v pokritje mestnih potrebščin. S to vsoto bo lahko županstvo storilo mnogo dobrega v korist radovljiskega prebivalstva, kar bi moralo mestno prebivalstvo v slučaju, da ni tega zavoda, ali plačevati iz svojega žepa, ali pa bi bilo mesto danes v takem položaju, kakor je marsikatera gorska vas na Kranjskem. Tu podajamo le nekaj skupen pregled o poslovanju tega prekornega zavoda, o zavodu, pred katerim bi se moral vsak pаметen Radovljčan odkriti, ko gre mimo; kajti, čim bolj bo zavod uspeval, tem bolj se bo Radovljica razvijala, tem lažje bodo Radovljčanje dihali, ker bodo manjše doklade. Za danes le te-le suhe številke:

S preteklim letom je zaključila mestna hranilnica trinajsto leto svojega obstanka. Tudi v tem letu smo v prijetnem položaju, objaviti svoj nepričakovani napredek, ki ga je hranilnica dosegla, kar nam dokazujejo naslednji podatki: Denarnega prometa je imela hranilnica na prejemkih K 2.746.912 90, na izdatkih K 2.740.437 57, skupno K 5.487.350 47. Hranilne vloge: Stanje dne 1. januarja 1909 K 3.201.805 06, od strank vloženo leta 1909 K 985.928 19, kapitalizovane obresti leta 1909 K 128.905 72, skupno K 4.316.638 97. Dvigljeno leta 1909 K 916.427 08, znaša stanje vlog koncem leta 1909 K 3.400.212 89, za katero se je izdalo do 31. decembra 1909 10.394 knjizic. Stanje vlog se je zvišalo za K 198.406 83. Hipotečna posojila: Stanje dne 1. januarja 1909 K 2.182.267 18, v letu 1909 se je izplačalo 89 strankam novih posojil K 421.203 70, skupno 2.603.470 88. Od strank se je vrnilo K 125.359 84, znaša stanje koncem leta 1909 K 2.478.111 04. Stanje hipotečnih posojil se je zvišalo za K 295.848 86. Menice: Stanje eskomptovanih menic dne 1. januarja 1909 K 257.755 36, tekoma leta se je eskomptovalo za K 533.618 96, skupno K 791.369 32. Realizovalo se je za K 473.814 73, stanje 31. decembra 1909 znaša K 318.054 59, zvišalo se je za K 60.299 23. Vrednostni papirji: Stanje 1. jan. 1909 K 428.837 75, tekoma leta 1909 se je nakupilo za K 15.338 60, skupno K 444.176 35. V sled iztrebanja se je prodalo za K 13.200 —, dobiček po kurzu 31. dec. 1909 in pri prodaji K 430.976 35, znaša stanje

31. decembra 1909 K 433.540 85, zvišalo se je v letu 1909 za K 4703 10.

1000 kron je darovala „Mestna hranilnica“ za pogorelce na Brdih. Denar razdelita osebno gg. Fr. Sajovec in Alojzij Mali.

Iz Komende nam poročajo: Včasih so nas duhovniki odvracali od ponočevanja in vasovanja, sedaj imajo pa mladi fantje potuho v našem kaplanu, ki jim je ustanovil društvo in sezidal dvorano, da se zvečer shajajo in domov grede ponočujejo in pridejo šele zjutraj domov. Če jim doma kdo kaj reče, pa pravijo, da je tako prav, ker kaplan nič ne rečeje. Kakšni bodo to gospodarji enkrat, ko se sedaj uče samo okrog letati. Prirejajo izlete in tamo zapravijo, kar med tednom zaslužijo. Še eno leto ni poteklo, pa je že pet takih mladih fantov zaslilo na pot, da so postali nezakonski očetje. Kaplana seveda to nič ne boli, pač pa starše, ki vidijo svoje otroke v taki nesreči. Najlepša je pa še to, da je škof 22 t. m. v cerkvi vse te razmere še pohvalil. No pa čudno ni od škofa, ker on je spisal znano kajžico, ki je pohujšala na stotine mladih deklet in fantov. Ampak starši so bolj čudni, da puste svoje otroke v tako brezno. Izgledov je več ko dovolj!

Iz Komende. Dolgo časa smo molčali ter tako dali prostost našim zahrbtnim možičkom. Bili so dosedaj v Komendi časi, ko so sam nekateri možje veljaki kazali samo v dobri luči kot dobrotniki ljudstva. Ali čas tudi ni prizanesel naši lepi Komendi in spoznali smo, da ni vse zlato, kar se sveti. Nedavno smo imeli volitev v krajni solski svet. Pri volitvi se je gospod župan in vinotrčec Andrej Mejač kaj rad zmotil, da je svojim kandidatom pripisoval glasove, ki so jih dobili nasproti kandidati, zato smo ga morali parkrat opozoriti, da se je odvadil temu. Tudi pri združni mlekarji hoče ravno ta mož popolnoma sam vladati. Sprejel je navesa tajnika, ne da bi sklical sejo ali vprašal vsaj posamezne odbornike. Nastavil je pač takega, ki bo de plesal tako, kakor bo de godel gospod Mejač. Povedali so mu odborniki pri seji v obraz, da ga je zato sprejel, da bi vse nepravilnosti ostale tajne. Tudi mlekarji blagajnik I. Starcin je ravno take mere mož in z Mejačem sta kar sama določila, da naj ima blagajnik 50 K več nagrade (dosedaj je imel že 50 K) in 10 K za dvorano, kjer zapeljuje mlade fante k poučevanju, tako da se jih je že pet pomnožilo v enem letu. Ko smo jih prijeli pri seji, sta dala potem nazaj denar in sta se izrazila, da bodeta odstopila od častnih mest pri mlekarji. To bi bilo sicer za mlekarjo zadrugo dobro, če bi res storila, a ne bodeta zlepa, ker so jim ta častna mesta, ki tudi nesejo lepe kronice, preveč prirastla in se preradi pobahajo, kaj da vse so. G. Mejač je že naprej povedal, da ne bodo pustil več Lahovcem voziti mleka po bližnji poti, ki si jo je prilastil. Poklical bo de tudi g. Legvarta iz Ljubljane na pomoč, da bo de slikal ljudem kot odrešenika komenske mlekarne. G. Legvart naj le pride, če bo delal v splošno ljudsko korist, nikakor pa ne gre, da bi se potegoval za posamezne osebe. Kmetje trdo služimo naše vinarje, zato ne bomo pustili, da bi naše dohodke razmetavali razni gosposki kmetje Mejač in Starcin. Mi delamo v potu svojega obraza, zato pa hočemo, da nam ostanejo vinarji v našo korist. (Opomba uredništva: Prejeli smo dopise od več priprostih ljudi iz Komende in okolice, ki popisujejo razne osebe v Komendi, kako delajo v nesrečo kmetov in posebno še mladine. Ako nam bo de prostor dopustil, bomo nekatere priložili.)

Godovi prihodnjega tedna:

29. Teodorija, Dana, Krajslav; 30. Ferdinand, Milica; 31. Koncijan s tovar., Angela, Bojslav; 1. junija: Juvencj, Gracijan, Bogoslav, Deva, Radovan; 2. Marcin, Erazem, Velimir, Ljuba, Radislav; 3. Srce Jez., Klotilda, Nadina, Radoslava, Vrativoj, Vladimir; 4. Kvirin, Francisek Kar., Dika, Milojko, Prokop.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

1. junija v Radovljici (za blago in živino); 2. v Motniku.

Novost!

V tisku je in izide prihodnji teden v naši tiskarni

4. snopič „Več luči!“

pod naslovom

Bira, kongrua in cerkvena konkurenca.

Uredil Pravičoljub.

Čitajte in naročajte poljudno zbirko „Več luči!“

Cena 30 vinarjev.

V Kranju, dne 28. majnika 1910.

* V proračunskem odseku je dr. Kramar pri postavitvi „ministrstvo za notranje zadeve“ govoril o ljudskem štetju ter predlagal, naj se

štetje izvede po načelu, da se ima dognati narodnost prebivalstva, ne pa občevalni jezik. Nadalje je zahteval od vlade, da prepreči pri ljudskem štetju vsako nasilstvo, tako s strani vladnih organov, kakor tudi s strani privatnikov. Naj bo pri ljudskem štetju vsakemu dano na svobodo, da se vpiše kot pripadnik te ali one narodnosti.

* Učni minister grof Stürgkh je izdal novo naredbo, ki priporoča vpeljavo in pospeševanje ročnega dela v ljudskih in meščanskih šolah.

* V legitimacijskem odseku je kršč. socialce Bielohlavek nenadoma nastopil proti ustanovitvi sodišča za volitve. Po njegovem naj bi se pri vsakem okrožnem sodišču ustanovil po en senat, ki bi se bavil z volitvami. Da bi to bila osiarija, je jasno. Socialna demokrata dr. Liebermann in Winarsky sta dokazala, da bi se s takim zistemom zopet preprečilo vsako presojanje volitev. Bielohlavek bo že vedel, zakaj mu pravična preiskava volitev ne bi bila všeč.

* Proračunski odsek je s 27 glasovi proti 18 sprejel proračun ministrstva za notranje zadeve. Potem se je začela razprava o proračunu železniškega ministrstva. Tu je bila jako zanimiva debata o položaju železniških uslužbencev, o kateri bomo poročali.

* Državni zbor ima na prvi seji dokončati debato o „Vojnem zboru“ in rešiti nujni predlog o vseučiliščih. Seja klubskih načelnikov je sklenila, da ima biti zbornična seja le po enkrat na teden, da dobe odseki dovolj časa za delo.

* O telesni vzgoji mladine je izdal naučni minister grof Stürgkh naredbo, v kateri poziva ravnatelje in učiteljske zbere, naj gledajo čim več odstranjevati zapreke, ki tiče v zunanjih razmerah. Priporoča se, pridobiti za podpiranje šolskega stremjenja tudi starše in varuhe ter prijatelje vzgoje; v ta namen naj bi se snovala posebna društva. Naredba upozarja na različne igre in športe, ki se deloma že negujejo v šolah in ki jih priporočajo strokovnjaki, zlasti na veslanje ter strelni vaje. Velika važnost se polaga na to, da naj tudi slabši letni čas in slabo vreme ne prekine takih vaj. Po dvakrat na teden naj bi popoldne ne bile ne šolskega pouka, ne nalog. Tudi domače delo učencev naj bi se omejilo s tem, da bi se naloge izdelovale v šoli.

* Dr. Gessmann, vodja krščanskih socialcev, bivši minister, zagovornik skrajnega klerikalizma je šel za tri dni v — samostan, baje delat pokoro. Izbral si je v ta namen samostan Emavs. Če se ve, da je v tem kloštru znani pater grof Galen, ki je spovednik prestolnega naslednika Franca Ferdinanda, se že ve, koliko je ura bila.

* Volilni red za sabor Bosne in Hercegovine. Vseh volilcev je 402.164. Od teh je 173.127 pravoslavni in ti volijo 31 poslancev; 137.364 mohamedancev voli 24 in 88.928 katolikov voli 16 mandatov. Prva kurija ima dva razreda: mohamedansko veleposestvo in inteligenco. 399 moh. veleposestnikov voli 5 poslancev, inteligenca odpošlje 13 poslancev v dež. sabor in sicer 3129 katoličanov 4, 1676 mohamedancev 1 in 1273 pravoslavni 8 poslancev. V drugi kuriji volijo meščani. 29.555 mohamedanskih volilcev voli 9 poslancev, 8875 pravoslavni 5, 7485 katoliških tudi 5 in 1620 židov 1 poslanca. V tretji kuriji v kmetijskih občinah je 346.929 volilcev, torej sedem osmin vseh volilcev, in ti volilci volijo le 34 poslancev, katerih je 72. 162.980 pravoslavni voli 18, 105.784 mohamedancev voli 9, 78.215 katoličanov voli 7 poslancev. V tej kuriji se voli ustmeno, češ, da so volilci po večini analfabeti, kar je pa le slabo izpričevalo za 32 letno avstrijsko upravo v Bosni in Hercegovini. V prvi kuriji pride na vsakih 80 volilcev en poslanec, v tretjem pa se giblje število volilcev za enega poslanca med 11.648 do 9055.

* Nizozemski parlament se bavi s predlogom socialno-demokratskega poslanca Troelstre, da se uvede preiskava proti bivšemu ministru Kuyparju radi kupčevanja z ordeni. Proti predlogu je govoril staroradikalni poslanec dr. Beaufort, češ, da bi preiskava škodovala ugledu Holandije v tujini. Troelstre je protestiral proti temu nazoru in je prečital razne članke tujih važnih časopisev, iz katerih se vidi uasprotno. Troelstre pravi, da bi bila odklonitev njegovega predloga pega na zgodovini protirevolucionarne stranke.

* Varnostne države za Kreto so baje naznabile turški vladi, da smatrajo prisego krečan. poslancev v zboru za neveljavno in da bodo proglasile nad Kreto obsedno stanje, ako bi se sklenilo poslati zastopnike na veliko grško narodno skupščino. Tudi nameravajo velevlasti grško narodno skupščino razpustiti.

Novičar.

Zasedanja deželne zbornice krajskega y mesecu juniju ne bo, kakor se nam iz gotovega vira poroča. Klerikalci bi namreč radi, da se skliče v prvi polovici meseca junija za en dan deželni zbor, da se tam reši vprašanje regulacije Kamniške Bistrice, največ pa, da se sklene nakup vodnih moči Spodnje Završnice. Pri odkupu vodnih sil Završnice

je z ozirom na predelovanje raznih občin in tvrdk toliko zamotan vprašanj, da dvomimo, da bi se dalo v enem dnevu priti na jasno glede principov nakupa.

Podržavljenje počte v Kranju je trgovinsko ministarstvo odklonilo, kakor se je peročalo v zadnji seji trgoveške in obrtne zbornice. Z ozirom na to se je predlagalo, da se napravi nova vloga o tem važnem vprašanju na pošto ravnateljstvo ter da naj se poda posebna deputacija v Trst. Zbornica je izbrala v to deputacijo gg. Lenarčiča, Pavšlarja in dr. Windischerja. Županstvo v Kranju naj imenuje svojega zastopnika in naprosita se še poslanca Demšar in Pogačnik, da se udeležita deputacije.

Koncert v Kranju. Dne 21. t. m. je priredil čitalniški moški in mešani pevski zbor koncert slovenskih narodnih pesmi v Sokolovi dvorani pod vrhim vodstvom prof. Beraniča. Priznati se mora, da je bil s finim razumevanjem narodne duše izbran spored najlepših cvetk naše pesmi, raztresenih po vseh slovenskih pokrajinah, vzraslih v raznih časih. Menjavale so se pesmi z mirnim, počasnim in z živahnim, poskočnim značajem. Proizvajanje je bilo vobče prav dobro in precizno, posebno je ugajalo vezanje posameznih besed v muzikalnem stavku, pevski material je izboren, posebno ljubek je bil sopran, vseskozi krepak in izdaten bas, malo preslab drugi tenor. Divili smo se, kako mojstrsko je znal krotiti pevovodja časih pregiasni fortissimo, ki zveni kričeče surovo in ne — plemenito, ali kako je s par nežnimi mahljaji ublažil disonanco. Na ta način je stopil pevovodja v ozadje in to je prav. Neprijetno dirne človeka, če vidi pred zborom vodjo nervozno kriliti z rokami, kakor da bi hotel ta ali oni ubegli glas priklicati nazaj. V posameznem je ugajala mična „Dolenjska“, vendar ni dosegla popolnega uspeha, malo negotov je bil alt v „Je pa davi slanica pala“, „Oj, deklica, povej mi to!“ je ljubka, vendar ne skozinsko narodna. Prastara Koroška: „Obični raj“ je v moll-u ter ni prišla do posebne veljave, tembolj je vplivala „Dobro jutro, Urška!“ z raznovrstno maso glasov. „Lovska“ se je pela s preciznostjo, to pa je „Tiček“ pogrešal. O. Devova: „Barčica“ je krasno uspela, istotako „Barka zaplavala“, ki sta se morali na splošno zahtevo ponoviti. Kaj vrlo je učinkovala: „Tam, kjer lunica“ in mogočna „Na Gorenjskem“ je dosegla s svojim valovitim vrvenjem glasov popolnoma uspeh. Veselili smo se tudi ženskega zbora samega, da bi nam zapel: „Prišla bo pomlad“, a žalibog se je morala ta točka črtati vsled bolezni v rodbini priznane pevke. Čitalničnemu zboru smemo spet enkrat iskreno čestitati — vsaj mu je tudi koncertni vodja M. Hubad sam — na lepem uspehu. Želimo mu, da bi vztrajal na započeti poti, gojiti nadalje narodno pesem, v kateri se skriva toliko bogastva, toliko biserov, ki so vredni pristopa v koncertno dvorano. Kar se pa tiče obiska koncerta od strani sl. občinstva, moramo žalibog zabeležiti, da so se nekaterniki sijajno odlikovali s svojo odsotnostjo in nehote se mora človek vprašati: „Jeli potreben Narodni dom v Kranju?“

Učiteljsko društvo za okraj Kranj zberuje v četrtek, dne 2. junija t. l. ob dveh popoldne v Smartnem. Med drugimi točkami je tudi predavanje c. kr. profesorja g. M. Pirnata o umetnosti v ljudski soli. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Kranju priredi v nedeljo, dne 5. junija t. l. ob 5. uri popoldne na glavnem trgu javno tombolo. V slučaju neugodnega vremena se vrši tombola prihodnje nedelje. Čisti prebitek je namenjen ustanovitvi reševalnega oddelka in nabavi gasilnega orodja.

Kolavdacija novega savskega mosta v Kranju se vrši dne 30. t. m. ob desetih popoldne. Ministarstvo za javna dela odposlje k tej kolavdaciji stavbenega svetnika Avg. Hermana.

Telovadba šolske mladine pri telovadnih društvih bo odsedaj prepovedana. Starši pa lahko vseeno puste telovaditi svoje otroke, kjer sami določijo, ker imajo o času izven šole razpolagati sami. Sicer pa bodo morale šolske občine skrbeti za telovadnico.

Majnikov dan gimnazijcev v Kranju. Dijaki c. kr. Franca Jožefa gimnazije v Kranju so imeli dne 25. t. m. prost dan, da so mogli prirediti običajne majnikove izlete. Ia razred je pohitel preko Senčurja in Cerkljan na prijazno Sentursko goro. Med potje so učenci posejili rojstni dom skladatelja Davorina Jenka v Dvorjahn, na Senturski gori pa grob znamenitega slovenskega naravoslovca Simona Robiča. Ib razred je šel skozi Vintgar na Bled ter se ogledal tudi v prijazni Vrbi na domu Prešernovem. Iia in Iib razred je vedla pot v romantično Bohinjsko dolino. IIIa in IIIb razred sta krenila h Klanskima jezeroma. IV. razred pa preko Tolmina na rojstni dom Simona Gregorčiča na Vršanem pod Krnom; popoldne si je del učencev IV. razreda ogledal znamenite tesni Korito in Dantejevo jamo pri Tolminu. VII. razred je polezel na Stol in imel prelep razgled; v novo zgrajeni Prešernovi koči, ki je izvrstno prezimila, so se čili izletniki odpetili in pokrepčali za povratek. VIII. razred je popoldne izletel v mično Podbrezje in bil na senčnatem vrtu dobroznane gostilne gospoda Lojzeta Pavlina vrlo postrežen. Vsi izleti so se izvršili v najlepšem redu in nudili izletnikom mnogo razvedrila, zabave pa tudi pouku. Povsod je bila naša mladina preprijazno sprejeta ter dobro in ceno postrežena.

Štrajna nesreča proti selški fari in sploh celi dolini. Komaj smo prestali strah pred kometom, pa se nam obeta že nova nesreča. Grozno bode takrat! Selški Tomaž hoče namreč od nas in je baje že vložil prošnjo za — Lučine v Poljanski dolini. Od hudega in napornega dela izmučen, si želi počitka v mirnem koticu v Lučinah. Oh, kako hudo bode takrat, če se res zgodi, da nas zapusti ljubi naš Tomaž, posebno še, ker ne vemo, če nam naš višji „pastir“ pošlje njemu vrednega naslednika. Jokali bomo cele rjuhe solza po našem dobrem dušnem vodniku in še boljšim kravogojem. Celo kravice in telički bodo žalostno mukali za svojim dobrotnikom. Pa kaj bi še naštevati, solze nam že sedaj silijo v oko pri misli na tisti žalostni čas Tomaževoga slovesa. Ampak nekaj nas vendar še tolaži. Ako že pojde Tomaž iz Selc, vendar ne pojde celo tja v daljne Lučine, temveč morebiti samo do — Stare Loke.

Služba dekana je namreč izpraznjena in razpisana v Stari Loki. In naš Tomaž ima že davno zagotovljeno to mesto, zadnji čas pa so dobili tudi drugi skomine po mastni dekaniji in med njimi je tudi Tomažev najboljši prijatelj škofjeleški Šinkovec. Kaj se hoče? Ali naj dela sedaj Tomaž konkurenco Šinkovcu? In, ali je sploh mogoče vaškemu župniku delati konkurenco mestnemu? Menimo, da ne. Zato je ubog, izmučen Tomaž iz same užaljene duše vložil prošnjo za Lučine, da pokaže škofu, da mu je potreben počitek in četudi le v Lučinah. In modri naš škof bodo vendar izprevideli, da je Tomaž vreden dekanata, ne pa male gorske župnije in morda bode brez vsake prošnje imenovan za dekana v Stari Loki. In tako se bode lepo nasproti svojemu prijatelju Šinkovcu umil, češ, saj nisem prosil, pač pa me je škof prisilil za dekana. Upanje imamo, da vsled tega pogorišča Šinkovcu vendar ne bode eksplodiral sprednji del života od jeze nad tako pretkano konkurenco, ker kakor se zgodi, bode vse „božja volja“. In če bode naš Tomaž tako „pritruca“ starološki dekanat, potem bode vsaj nekaj sladkih kapljic prilittih v grenkost Tomaževoga slovesa.

Škofjeleški «Sokol» je napravil v nedeljo 22. t. m. svoj prvi letošnji pešizlet na Kazino v selški dolini. Čeravno je vreme bilo skrajno neugodno, vendar je došlo na Kazino dokaj ljudstva iz Praprotnega, Loke in okolice in tudi vrli železniški «Sokol» je poslal svoje zastopnike v pozdrav škofjeleškemu bratom. Ko se je vreme nekoliko zboljšalo, pripravili so naši vrli telovadci svoja orodja na prostem ter telovadili na bradlji, drogu in tudi izvajali, kolikor je sploh bilo mogoče na mokrih tleh, par prostih vaj. Težavno je res bilo telovaditi v tako slabem, deževnem vremenu, vendar so naši nevstrašeni bratje svojo težko nalogo izbornu izvršili. Vsa čast njim in pa njihovemu načelniku br. Gasparinu. Vsi telovadci so pa tudi želi obilo pohvale in priznanja od gledalcev. V nabito polnih prostorih prijaznega gostilničarja Matije Dolenca je zbrano občinstvo in brate «Sokole» pozdravil in nagovoril br. Nadilo, zahvalil se za lepi sprejem in ljudstvu na kratko pojasnil pomen «Sokola» za naš narod. Ob mraku so se bratje «Sokoli» vrnili domov. Upame, da ostane ta izlet Praprotnčanom v prijaznem spominu in da se tudi naši «Sokoli» bodo z veseljem spominjali prijetnih uric, ki so jih v nedeljo preživeli na Kazini.

Klerikalna olika. Ni ga blizu in daleč po Slovenskem tako zabito klerikalnega gnezda, kakor je vas Stara Loka pri Škofji Loki. Vsi klerikalci te in okoliskih vasi so večinoma onemogli duševni in telesni revčki, ki stoje pod mogočno patronanco dobrorejene Blažeske mamice, ki jo hodijo podpirati zlasti tudi nekateri loški prvaki, kakor da je ni pod milim božjim solcem boljše kapljice od one, ki prihaja iz žegnane Jelovčankine kleti — in pa «Slovenčevega» puhloglavega podlistkarja ter «Domoljubovega» uganjkarja, kaplana Baloha! V nedeljo popoldne je napravil škofjeleški «Sokol» svoj pešizlet na Kazino v prijazni selški dolini ter je korakal skozi pobožno vas Stare Loke. Ko so se naši «Sokoli» prikazali pred hišo dobrovoljne Blažeske mamice so na njenem dvorišču in hodniku se mahajajoči katoliški devičarji zvižgali, kakor da bi bili najeti za to, pobožne prifarske ženice pa so se «Sokolom» ragljale, kakor obsedene. Sokoli se seveda niso niti zmenili za ta izbruh klerikalne jeze staroloških prismojencev in prismojenk, ampak mirno in dostojno so nadaljevali svojo pot. Mi se niti ne čudimo tem divjakom, ki se obnašajo kakor brezumna teleta, saj kar jih naši duhovniki uče, to tudi znajo. Zato smatramo za ta čin divjstva in neolike odgovorne njihove voditelje, v tem slučaju torej kaplana Baloha. — Vpričo tega hočemo odalej posvečati večjo pozornost njegovemu «keristnemu» delovanju in bome slovenski javnosti v zabavo pribečevali še marsikatero zanimivost iz njegovoga pašalika. Se razumemo, kajne?

Škof Bonaventura in sv. Florijan. Zaradi škofovega birmovanja so v Selcih cele tri dni snazili sole in vsled tega tudi tiste dni ni bilo sole. Šolski oblasti je bilo to prav. Na Bukovici je cerkveni patron sv. Florijan. Na praznik tega svetnika prideje iz vse selške doline na Bukovico, zato tudi ni bilo na ta dan nobeno leto sole. Letos pa šolski oblasti to ni bilo prav. V

Selcih v seli sme biti tri dni prosto zaradi škofa, na Bukovici ne sme en dan biti prosto radi sv. Florijana. Iz tega sledi vprašanje: Kdo je več, ali Bonaventura, škof pri živem telem, ali sv. Florijan, instaliran svetnik v nebesih? Dekanijska konferenca, ali «s soda litrati», bo morebiti to vprašanje rešila.

Gorenjske vodne sile. Kranjski deželni odbor je najel tehnike, ki že vršijo načrte za podjetja ob gorenjskih vodnih silah. Za sedaj se je ozrlo samo na Savo (bohinjsko in podkorenško) od izvirov pa do Črnuč in njenih dotokov Radovne in Završnice.

Iz Čušnje pri Brdu. 15letni Jože Sustar iz Lipe, obč. Čušnje, je vzel z seboj na pašo nabasan samokres, katerega je na paši dal županovemu 13letnemu hlapčku v roke, da ga pogleda. Ker hlapček takega orodja še nikoli ni videl, se manj pa v rokah imel, je poskušal sprožiti. Na to samokres počil in krogla zadene Šustarja v desno roko. Dobri starši bi morali iti večkrat za svojimi pastirji pogledat, kaj počne.

«Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov» ustanovi v nedeljo, 29. majnika, svojo tretjo podružnico na Jesenicah. Ustanovni občni zbor se vrši ob pol 6. v prostorih pri «Sokolu» na Jesenicah; zvečer je istotam družabni večer. Tovarise iskreno prosimo, da se v polnem številu odzovejo našem vabilu. Na družabni večer pa presrečno vabimo i prijatelje in znance ter njih družine.

Treščilo je 21. t. m. v hlev Jakoba Jelenca v Dražgošah. Ogenj so hitro zadušili. Gospodar je bil ravno v hlevu in ga je emotilo, da se dolgo ni zavedel.

Gledališko društvo na Jesenicah naznanja, da se radi nepričakovanih ovir v nedelje dne 29. t. m. ne uprizori «Miklova Zala» kakor je bilo nameravano in je njena uprizoritev odložena za nedoločen čas. Na občno zahtevo se uprizori emenjenega dne ob 8. uri zvečer najstarejša slovenska veseloigra «Županova Micika» in kot dodatek enodejanska, dramska noviteta «Povratek». Slavno občinstvo opozarjamo posebno na zadnjo («Povratek»), koje smov je vzeta iz slavonskega življenja.

Halleyev komet. Pri posestniku in gostilničarju Albiću na Potoku v Tuhinjski dolini je dne 18. t. m. zjutraj ob 4. uri se vdrl hlevni obokani strop. V hlevu je bilo nekaj govedi in en konj, nad hlevom je stanoval gospodar ter njegova žena in troje otrok. Ko so se vsi mirno spali, se prav na lahko odtrga hlevni strop, pade na živino in speči se znajdejo na razvalinah v hlevu med živino. Velik čudež je, da se nobenemu ni nič hudega pripetilo, tudi živina je ostala nepokodovana. Albič in žena sta preplašena mislila: ta nesrečni Halleyev komet je pričel svoje grozno delo in v par sekundah mora biti konec sveta. Ko so se izkocabali vsi ven iz hleva na prosto, misleč, da je cela vas na enemu kupu, so začudeno videli vse mirno in pri starem stati.

Kadilnikovo kočo na Golici je otvorilo slovensko planinsko društvo dne 22. maja 1910. Pri tej priliki se je zbralo v koči znatno število planincev. Koča je dobro prezimila in le žetili je, da bi imela vedno mnogo obiskovalcev. Golica je na južni strani že popolnoma brez snega in flora se tudi že krasno razvija.

Na Bledu je umrl dne 26. t. m. stavbeni podjetnik Josip Hronek. Bil je daleč na okrog znan kakor ljub družabnik, podpiratelj vseh narodnih društev. Pogreb se je vršil dne 28. t. m. ob pol treh. «Sokol», blejski kakor tudi iz vse okolice mu je skazal zadnjo čast. Lahka mu zemljica, zapušteni družini naše sožalje!

Umrl je dne 26. t. m. v «Leoninumu» v Ljubljani župnik na Breznici Tomaž Potočnik, po kratki a mučni bolezni, v najlepši moški dobi. Ker je bil pokojnik jako konciljanten mož — ki je hodil svojo pot, bil je splošno priljubljen — v vseh slojih ljudstva. Pogreb je bil v soboto popoldne. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Kdor želi kupiti v obmejnih krajih veleposestva, gostilne, pripravne hiše za vinsko, lesno ali drugo trgovino, za obrt, obrestonosne hiše in vile, naj se obrne po informacije na naslov: Ante Beg, potovalni učitelj, Ljubljana. Za odgovor je priložiti znamko.

Prva češka na življenje v Trstu je zopet naročila pri odseku za vseslovanski listek v akad. društvu «Sava» na Dunaju 200 legitimacijskih listkov in plačala v prid naši prepotrebni Ciril-Methodovi družbi za vsak listek po eno krono, tako da ima družba korist od vsake izdane zavarovalne police. Priporočamo najtopleje «Prvo češko na življenje» in opozarjamo še prav posebno na njena zavarovanja, sklenjenja za Ciril-Methodovo družbo, ki imajo namen zagotoviti kmalu naši šolski družbi — milionsko glavnicu.

P. n. poverjenikom in članom «Matiče Slovenske». Po §. 3. društvenih pravil je članarino plačati v prvi polovici vsakega leta, a doselej je plačalo le 26 poverjenikov. Letos izide «Letopis» z imenikom ter pojde v tisk s 1. julijem. Kdor bo plačal pozneje, ne more več priti v imežnik. Če plačujejo ljubljanski člani že za bodočę leto, ko prejmo kojice za prejšnje, in če se Mohorjani drže roka, se ga bodo morali držati tudi Matičarji.

Novice iz Železnikov.

Občinske volitve so tu! Toraj vendar enkrat! je vskliknil vsak pravi Železnikar, ko se je zvedelo, da bodo občinske volitve dne 30. t. m.; kajti vsakdo, ki ima le količjak ljubezni do rodne kraja, je že moral spoznati, da tako ne more in ne sme več biti.

Železnikom vremena bodo se zjasnila; jim mil'še zvezde kakor kdaj sijale.

tako se je prorokovalo ob nastopu sedanjega občinskega odbora leta 1906. Se je li to uresničilo? Ne! In zakaj ne? Odgovor je lahek. Zato, ker prvič onim možem, ki imajo danes večino v občinskem odboru ni bila še nikdar na srcu skrb za blagor občine in drugič, ni nobeden izmed njih sposoben kaj storiti v korist trga. Pa poglejmo si nekoliko gospodarstvo v naši občini iz zadnjih treh let.

Kaj se je vse obetal pred tremi leti, a izvršilo se ni ničesar. „Naklade bomo znižali,“ se je reklo. Jako lepa obljuba, toda kako se je izpolnila. Imeli smo poprej 40% doklado na direktne davke za tekoče potrebščine in shajalo se je pod umnim gospodarstvom prejšnjega občinskega odbora. Kaj pa je sedaj? Imamo 60% doklade na direktne davke za tekoče potrebščine. 20% doklado kot prispevek k fondu za zgradbo novega šolskega poslopja. Toraj skupaj 80%. Imamo naklado na pivo in žganje, katera donaja občini letno blizu 1000 kron. A vse to skupaj ni izdalo nič.

Kako se je gospodarilo v naši občini zadnja tri leta, se jasno vidi iz tega, da je že koncem leta 1907, toraj prvo leto klerikalnega gospodarstva izkazal računski zaključek v občinskih računih 1274 K primanjkljaja, kar je za tako malo občino kot je naša že velika svota. Pa to bi se še oprostilo prvo leto, ker so bili res tudi nenavadni stroški. Delal se je most v Volčji vasi, napravila se je tudi oprava za čipkarsko šolo. Toda tu moramo pripomniti, da so se vsi ti stroški pokrili z izredno naklado na pivo in žganje.

Pričakovali smo, da bo prihodnje leto drugače. A presenečeni smo bili, ko smo pri pregledovanju računov koncem leta 1908 našli primanjkljaj, malone dvakrat tolikšen kot prejšnje leto, namreč 2044 K. Toraj primanjkljaj od dveh let skupaj 3318 K. In to je danes občina dolžna. To je za občino, katere direktni davki, od katerega so občinske doklade, znaša le nekaj čez 2500 K letno, vsekakor prevelika svota.

Kar je pa pri tem najbolj graje vredno, je to, da se je za tekoče potrebe porabil tudi denar, ki spada k fondu za zgradbo novega šolskega poslopja, in sicer od vseh treh let, ko je gospodaril klerikalni občinski odbor. Ta dohodek znaša letno okroglih 600 K. Skupaj od treh let 1800 K, kateri znesek dolguje sedaj občina gori omenjenemu fondu.

Prištevajo toraj znesek 1800 K k številki 3318. Rezultat je ta, da je občina Železniki danes dolžna nad 5000 K, katere bodo seveda morali prejalislej plačati davkoplačevalci. Samo za obrestovanje tega dolga bi bilo potreba 10% občinske doklade na direktne davke.

Ako se pa ta dolg hoče plačati v enem letu, je pa potreba 200% občinske doklade, t. j. na eno krono direktne davka 2 kroni občinske doklade. Seveda bi morala poleg tega še biti sedanja doklada za tekoče potrebe.

Kako pa stoje računi za leto 1909, danes še ne vemo. Župan nam je sicer zatrjeval, da dohodki krijejo stroške; toda sumljivo je, ker se še do danes ne upajo s temi računi stopiti pred javnost. In sedaj je vprašanje, kaj bo v prihodnjosti? V zadnjih treh letih so klerikalci preskrbeli občini 5000 K dolga. Naredili pa, kratko rečeno, nič. Ako se jih pusti gospodariti samo še tri leta, se pa ta dolg lahko še poveča.

Toraj, volilci, kateri imate v rokah usodo Železnikov, storite na dan volitve svojo dolžnost, ter izvolite v občinski odbor moža, kateri so prvič sposobni kaj storiti za blagor občine in drugič jim je tudi skrb za to.

Is Železnikov. Nam zelo simpatični list „Gorenjec“ ima grozovitega sovražnika v osebi našega župnika. V naši cerkvi ne mine več noben cerkveni govor, da ne bi udrihal župnik s kolom po „Gorenjcu“ in tistih hišah, katere imajo naročen vaš cenjeni list. Vsi tisti, kateri beremo vaš list, smo ničvredni in strupeni ljudje. Ali bi ne bilo umestno, da bi vi, gospod urednik, pozvali na odgovor tega kalina!

Toraj vsi tisti, ki beremo napredne liste, smo ničvredni, drugi pa, ki se ga vidi z gorečo svečo v roki pri procesiji in s krščansko-katoliškim

znamenjem na prsih, je pa najboljši človek, če se prav preje pod oknom kakega dekleta roti, da se ustrelji, če ne dobi takoj svojih čevljev nazaj, ker ga je menda nekdo prepodil. Slučajno je pa tak človek še zakonski oče več otrok, pa to ni nič greh, samo da pojde z župnikom volit. Uboga žena joče doma, ko sliši, da ji je postal krščanski mož nezvest in vse to ni nič šteto njemu za greh, samo da je klerikalec. Kdo je ta mož, se bode že povedalo, ljudstvo naj pa sodi, kateri so pošteni in pravi. Zopet smo videli mladeniča z gorečo svečo v roki pri procesiji in tudi s krščanskim znamenjem na prsih in ni še dolgo od tega ko je prišel v neko hišo ter še predno je stopil v sobo, je že ukradel robec z droga, ko se je sušil. Videli smo zopet moža tudi z gorečimi svečami in enakim znamenjem, ki so baje

zagrizenci, da jih težko kje dobiš. Koliko uganejo in kako dobro znajo streljati — pa ne zajce, ampak kozle — so pokazali v tej številki „Leži“ — pardon „Domoljuba“. Od drugih naših klerikalcev že davno vem, da so sposobni za kaj sličnega, za župnika pa ne bi bil mikdar misliti, da zna sloviti bohimjski sveder tako spretno obračati. Od njega sem pač pričakoval kaj višjega, kaj bolj idealnega. No, pa kaj hočemo od ljudi te baže? Kaj naj pričakujemo od klerikalcev? Prodali bi najraje naš mali vsoskozi za svojo ekzistenco se boreči slovenski narod nemškemu molohu, da bi se germanski živelj v deželi utrdil, mi pa, sinovi Slave, ki smo prej bivali po teh pokrajinah kot oni, naj bi bili njihovi sužnji? Zakaj pa preganjate Ciril-Metodovo družbo, to pravo obrambno organizacijo, katera uspešno deluje nasproti izdatno močnejši in bogatejši „Südwarki“? Zakaj to delate vi, ki ste povsod tako ljubezni polni do svojega bližnjega, do celega slovenskega naroda. Pa dosti o tem, poglejmo rajši oni nesramni „Domoljubov“ napad na naše gospodične, osobito na gđc. Milko. Čujte! Zagrizeni dopisun se je spravil nad „dražestno“, kakor jo sam naziva in jo obdolžil po krivem, da je ona spisala dopis v „Gorenjcu“ z dne 23. aprila. Ali te ni sram, brezstidni klerikalec, da se spraviš nad ženske, imajoče za princip — narodno idejo. Kaj ti je prišlo v glavo? Ali te je toplo pomladansko solnce preveč udarilo na možgane, da si začel fantazirati o gospodičnih, o dražestni? Ali ti jih mogoče manjka? Če ne to, te je pa gnala ona črna zavist, ta večna spremljevalka človeške misli, in ti ni pustila, ti ni dala miru, dokler se nisi znesel nad naprednimi, dičnimi damami, katere so ti tako zelo v želodcu, da jih videti ne moreš. In zakaj? Samo zato, ker ne trobije v vaš klerikalni rog. Ker se zavedajo svojih dolžnosti do svojega na pomoč vpijočega naroda. Ko bi bile pa te naprednjakinje — posebno Milka — take kot jih imate vi, klerikalci, bi se še zmenili ne zanje, naj bi delale, kar bi hotele. Tako pa ni čudno, če se človeku gabi, ko vidi pri kaki procesiji pod zastavo nasprotnega društva sama najlepša dekleta, ki so res vzor drugim v marsikakem oziru, pod njihovo pa ne. Ali se ne bi človek jezil? Pa zakaj mu je neki g. Milka tako zelo v želodcu? Ne, ker se ne pusti terorizirati od duhovnov in njihovih pristašev, ki žele, da bi ljudje še nadalje nevedni ostali s tem, da bi brali same klerikalne časopise, naprednih pa ne, češ, da so pohujšljivi, ker blatijo sv. cerkev. — Pohujšljivi ti časopisi pač niso, ampak poučni, ker razkrinkujejo vaše gospodarstvo v posameznih organizacijah, vaše namene in cilje, kar jim vi v vaših klerikalnih listih v povsem drugačni luči kažete. Bojite se, da ne bi sedaj še nevedna in nerazsodna masa s takim branjem postala razsodna in bi vam majajoca se že tla popolnoma ne omajala. Pa korak dalje! Oni, ki se je v zadnji številki „Domoljuba“ tako nesramno opekel, je govoril tudi nekaj o slogu, o prekrasnih slovenščini. Revez, ki komaj ve, kaj je stilistika, kaj je proza. Poglej samega sebe! O kakšni varijaciji izrazov še govora ni; „synonima“ so njemu španska vas. Kdaj se rabi zaimek in kdaj zopet ne, seveda tudi ne ve. Pa kdo bi tukaj našteval vse! Sedaj pa še nekaj o njegovi logiki. On piše, da je Bog že dal človeku pravo voljo, postavil pa je tudi zid, čez katerega se prostovoljno ne sme.

Volilci!

Komur je v resnici na srcu povzdiga našega trga, naj voli naše kandidate!

III. razred:

**Fran Košmelj, posestnik in mesar.
Josip Globočnik, trgovec z lesom.
Anton Ilafner, trgovec z lesom, posestnik.
Ivan Demšar, trgovec z lesom, posestnik.**

Namestnika:

**Anton Bogataj, posestnik in gostilničar.
Janez Logar, posestnik in sprevodnik v pokoju.**

II. razred:

**Dr. Konstantin Hiersche, okrožni zdravnik.
Gabrijel Thaler, posestnik in trgovec z vinom.**

**Josip Košmelj, posestnik in irhar.
Karol Dolenc, posestnik in trgovec.**

Namestnika:

**Franjo Vidmar, krojaški mojster.
Ivan Kosem, posestnik in čevljarski mojster.**

I. razred:

**Bogomir Helmich, c. kr. poštar.
Melhior Dolenc, nadučitelj.
Jakob Dermota, posestnik in trgovec z usnjem.
Karol Demšar, posestnik in trgovec z usnjem.**

Namestnika:

**Josip Košmelj, posestnik in mesar.
Lenart Klopčič, posestnik.**

Zmaga je tisk naša, zatoraj polnoštevilno na volišče!

obdolženi krive prisege. Kdo se more tedaj čuditi, ako je bila skromna udeležba pri procesiji, in če se že naprej rohni s prižnice, da za tiste, ki bero liberalne časopise, ni prostora pri procesiji. Prihodnje leto procesije ne bo več, če bodo liberalci hodili s procesijo in skoro gotovo je ne bode treba, če pojde tako naprej. Za značajne in poštene ljudi pa v župnikovi družbi ni prostora. Seveda Marija naj bi v lepem majniku pomagala klerikalcem do zmage pri občinskih volitvah, da bi še naprej delali dolgove občini in množili bremena ubogim davkoplačevalcem. Božja previdnost bode gotovo odločila pravično in seveda tedaj ne v prid klerikalcem. Sedaj pa sodi ljudstvo samo, kdo je rušilec vere in zaradi katerih ljudi je vera v nevarnosti. Prav gotovo bo pa pri volitvah zmaga napredna stranka, do katere ima tudi ljudstvo največ zaupanja in katere edini cilj je, skrbeti za napredek naše občine.

Is Železnikov. (Dolggorogati kozel železniskih klerikalcev.) Ha, ha, ha! to je bilo „špasa“ in smeha, ko smo čitali predzadnjega „Domoljuba“. Ta pa še prinese kakšno zabavno reč, da se ljudje malo ponorčujejo iz teh nevednih ljudi, ki vedno mislijo, kako so visokomisleci, kako znajo uginiti, zraven se pa tako slive, ignoranti,

Predragi, vprašam te, iz česa pa obstoji ta zid? Mar li ne iz 10 božjih in 5 cerkvenih zapovedi! Ti pišeš torej, da se čez ta zid prostovoljno ne sme, na privoljenje drugega pa; vsaj tako se razume. Jaz sem pa vse drugačnega mišljenja. Res je postavljen zid, pa ga človek lahko prekorači prostovoljno, če ga hoče, lahko ga pravim, a posledice pa ima potem tudi sam. Ni pa nobene božje in ne človeške postave, ki bi to prekoračenje dovoljevala. Kazen, katera ga čaka, je Bogu nekaj davek na pravo voljo, katero mu je podelil. Res izvrstna logika; z njo stojite menda „auf dem Kriegsfusse“. Ta vam je menda že izpuhtela iz glave in zbežala pred pomladanskim solcem, katero pač jako različno učinkuje. Zato svetujem vam klerikalcem, naročite kuharicam, da bodo jedila bolj solile kot dosedaj; morda ostane potem kaj več v glavi. Kozla pa, ki ste ga ustrelili, lahko pošljete na dunajsko razstavo, kjer bo dobil odlično mesto. Sploh pa hvaležni bodite, da se gospodična, ali kakor vi pravite „dražestna“ — ste pač bolj izurjeni v tem — kako drugače ne maščuje nad tem napadom.

Is Železnikov. V pondeljek, dne 30. maja, se bodo vršile občinske volitve in vsak zaveden davkoplačevalec naj stori svojo dolžnost. Tri in pol leta

je imela klerikalna večina občinsko gospodarstvo v svojih rokah in naredili niso drugega kakor kup dolga, katerega bomo morali samo mi davkoplačevalci poplačati. Od leta 1909, to je lanskega leta, so do danes niso sklenjeni občinski računi in zakaj, ker klerikalci pred svojimi lastnimi pristaši skrivajo dolg. Na tisoče kron primanjkljaja v občinski blagsajni, to je res nekaj strašnega za nas davkoplačevalce, ker vse bomo morali le sami plačati. Zato pa dajte na dan volitve brco vsem tistim, ki so našo občino spravili v dolgove in volite razumne, izkušene in izobražene moze. Dolžnost naša je, skrbeti za povzdigo in sploh napredek našega trga. Mi ne moremo in ne smemo voliti, ako nam je le količjak blagostanje nase občine pri srcu, ljudi, kakor so Štrajnar, Krivec, Blažek in druge take podrepnike, ki hodijo v župnišče in k Čoču za glazek vina prodajati svoje prepričanje. Naš župnik Marčič hoče po vsej sili priti v odbor. To je človek, ki vedno zabavlja čez nas in škoduje našemu trgu, kjerkoli more. Ne, takega ne smemo voliti, ker za zrgo delati v občinskem odboru ne potrebujemo nikogar. Za vero potegovati se mu pa tudi ni treba, saj kakor se vidi, jo imamo Železnikarji več in bolj trdno kakor pa župnik. Davkoplačevalci, varujmo se sami sebe pred visokimi davki, ker župnik, Štrajnar in drugi taki binavci niso nikakor sposobni, da bi vodili gospodarstvo v naši občini. Naša želja je, da dobimo dobre gospodarje pri občinskem odboru in zato volimo vsi kakor en mož kandidate, katere nam postavi napredna gospodarska stranka. Toraj na delo za blagor občine!

Novice iz selške doline.

«Domoljubov» železniški dopisnik hoče učiti «Gorenjca» dostojnosti. Pa naj le sebe prime za nos, ker tako surovega in ostudnega dopisa še «Domoljub» ni prinesel, kot predzadnji iz Železnikov.

Marčič misli, da nas bo ugnal s svojim zmerjanjem po «Domoljubu». Pa se bridko moti. Gorenjci smo iz druge meke kot Vipavci, ki so ga svoječasnno nekaj časa prijemali radi «popadije», potem pa odnehali.

Pretekli teden smo imeli v naši dolini strašno imenitne ljudi. Poslanca Krek in Korošec sta prišla na lov na divje peteline. Bila sta čisto lovsko opravljena in posebno Krek je hodil okoli tako «odfrlažen», da so se pobožne Prtovčanke zgledevale in zardevale. Če sta ustrelila kakega petelina, nam ni znano, tudi ne, če sta katerega slišala peti, razen selškega Kramarja, ki se vedno tja slini, kjer diši po kakem duhovnu, četudi so mu dali že nešteto brč.

Rožniku se tako zamalo zdi, ker nočejo Selčani pripoznati njegovih zaslug za varstvo nočnega miru, da pravi, da pojde v Lučine. Pa ne, da bi cikal na starološki dekanat? Ne bilo bi napačno, potem bi bila v Stari Loki centrala za živinorejo.

V pondeljek bodo v Železnikih občinske volitve. Naprednim možem polagamo še enkrat na srce, naj se je vsi udeleže in neustrašeno oddado svoje glasove. Naj se ne daje zbegati s klerikalnimi obljubami. Delo na cesti Podroštom ne bo vedno trpelo, in Hrastnika bi se klerikalci odkrižali raje danes kot jutri. Nasproti pa naprednjaki snujejo napravo, pri kateri bodo lahko dobili vsi Železnikarji lahko in dobro plačano delo doma. Potem se bo videlo, kdo res skrbi za blagor ljudstva in kdo ga samo zlorablja.

V Železnikih je umrl upokojeni župnik Franc Bencelj. Bil je splošno priljubljen, ker se ni hotel oprijeti sedaj pri duhovnikih modernega «delovanja».

Med služabniki matere cerkve.

V Trstu se je začela razvijati afera, ki povzrokuje tukaj in sploh po primorskih krajih ne navadno senzacijo. Znani kanonik Buttignoni je izdal letak, v katerem silovito napada kanonika Mecchio in naravnost zahteva njegovo odstranitev iz kapitelja, češ, da ni vreden tega mesta. V svoji okrožnici, ki je zelo razširjena, označuje kanonika Mecchio za intriganta in nasilneža, ki hoče absolutistično vladati v škofiji in se vzpenjati višje za vsako ceno, bodisi tudi na škodo in pogin nešteti drugih.

Buttignonijeva okrožnica je preobširna, da bi jo mogli podati svojim čitatelem. Napadajoči pisatelj navaja v nji celo vrsto dejstev, s katerimi hoče dokazati, da je Mecchia teroriziral vso duhovščino in šikaniral vsakega, kdor ni brezpogojno trobil v njegov rog; da je širil korupcijo, da so njegovi pristaši smeli delati, kar so hoteli; da je delil duhovniška mesta samo svojim kreatoram brez ozira na sposobnost in vrednost da se je povzdigoval nad škofa in bahal, da se godi to, kar hoče on, ne pa, kar hoče škof Nagl i. t. d.

Okrožnica pozivlja duhovništvo vse škofije, naj vstane zoper moza, ki ni vreden, da je duhovnik — Buttignoni ga imenuje «tirana», «policista», «Torquemado» i. t. d. — in naj zahteva njegovo odstranitev.

Kakor smo rekli, je napravila okrožnica velikansko senzacijo. Vse tržaško časopisje piše o njej in med duhovščino se že opazuje močna agitacija. Napadni kanonik Mecchia se zagovarja v krščansko-socialnem «Amico», a reči se mora, da dela

njegova obramba prav medel vtisk. Buttignoniju očita, da je «modernist», da tiče za njim Slovenci in Hrvatje, celo za tajnega socialnega demokrata ga hoče razglašati. Medtem je pa Buttignonijev napad že dosegel ta uspeh, da je veliko število duhovnikov iz cele škofije podpisalo prošnjo, naj se Mecchia odstrani.

Hrup, ki ga je dvignila ta sfera, se — kakor kaže — ne bo prav kmalu polegel in prav lahko je mogoče, da se še poveča.

Hofrichter pred sodiščem.

Ko bodo te vrstice dotiskane, bo morda že izrečena sodba nad nadporočnikom Hofrichterjem. Ravno pol leta, odkar so Hofrichterja prijeli, je trajala preiskava.

Da olajšamo čitateljem stvar, ponovimo v kratkem, zakaj gre. Dne 14. novembra lanskega leta je nadporočnik 14. pešpolka Adolf Hofrichter po rezultatih preiskave razposlal dvanajstim častnikom generalnega štaba pisma s podpisom Charles Francis, s katerimi jim je priporočal priloženo sredstvo „za okrepanje moške sile“. „Zdravilno“ sredstvo, ki je bilo priloženo vsakemu pismu, je obsegalo dva grama ciankalija. Eden izmed adresatov, stotnik Rikard Mader je zavžil „medicino“ dne 17. novembra in je bil takoj mrtev. Začela se je preiskava in razna sumljiva znamenja so kazala v Linec. Komisija se je odpeljala tja in je prijela Hofrichterja ter ga izročila garnizijskemu sodišču na Dunaju. Sodnijsko preiskavo je vodil stotnik-avditor Kunz. Dasi je bilo mnogo indicij, ki so obremenjevala Hofrichterja, je bila zadeva vendar dvomljiva in šele zadnji mesec, ko je Hofrichter priznal, se je začelo jasiti. So pa tudi danes še ljudje, ki menijo, da tudi njegovo priznanje še ni zadosten dokaz.

Dne 24. t. m. se je začelo tisto dejanje, ki se pri vojaškem sodišču imenuje obravnava. Nekateri časopisi „poročajo“ vsakovrstne „zanimive posameznosti“ o razpravi. To je vse izmišljeno. Razprava je namreč strogo tajna. Sodišče je sestavljeno iz 8 častnikov in avditorja pod predsedstvom majorja. Po predpisu je moral avditor pred obravnavo reči sodnikom:

„Opozarjam Vas na Vašo službeno tajnost, ki Vam nalaga dolžnost, ohraniti o vsem, kar se tu godi, o vsem, kar slišite, strogo molčljivost in zato ne smete o ničemur, kar se bo tu godilo, z nikomur zunaj govoriti, ne sme torej nič priti v javnost.“

Potem se pripelje obtoženec in se vpraša, če ugovarja kateremu izmed sodnikov. Če bi obtoženec ugovarjal, bi ga morali odpeljati in sodišče bi se posvetovalo. Ker se to ni zgodilo, se mora verjeti, da je sprejel svoje sodnike. Potem se mu prečita njegova protokolirana izjava in se vpraša, če ima kaj reči na to. Če je Hofrichter kaj dejal ali ne, se ne more vedeti. Nekateri listi celo trdijo, da je preklical svoje priznanje. To so si morali izmisliti, zakaj če bi se bilo to zgodilo, jim vendar nihče ne bi smel povedati tega.

Obtoženec je s tem opravil vse. Odpeljejo ga. Tudi Hofrichterja so odpeljali v celico. In potem se čitajo akti. Nazadnje prečita avditor svoje zaključke in na koncu predlog o kazni. Seja se prekine, sodniki gredo premišljat. Ko se vrnejo, se glasuje o kazni. Najmlajši častnik glasuje prvi. To glasovanje mora na večne čase ostati tajno.

Protokol se zapečati, en stotnik in en subalterni častnik (nadporočnik ali poročnik) ga odneseta „sodnemu gospodu“ (zborničnemu poveljniku, na Dunaju generalu Versbachu). Obsojenec in „sodni gospod“ imata pravico, rekurirati na višje vojno sodišče.

Kadar se vrne sodba od „sodnega gospoda“, eventualno od prizivnega sodišča, jo predsednik razpečati in izroči avditorju. Okna in vrata se odpro, tambur zabobna, obtoženca pripeljejo in razglase sodbo.

Izpred deželnega sodišča.

Delavsko knjižico je popravil. Valentin Ahačič, pekovski pomočnik v Kropi, je hotel otvoriti na svoje ime pekarijo. Ker je pa glasom potrdila v delavski knjigi premalo časa kot pomočnik delal ter dobro vedel, da mu politična oblast ne bo dovolila izvrševanja pekovske obrti, zato je naprosil kovača Janeza Kordeža, da mu je na dveh mestih ponaredil v delavski knjižici letnico 1908 v 1909. — Oba obdolženca priznata dejanje. — Ahačič je bil obsojen na 6 tednov, Kordež pa na 2 meseca ječe.

† Stiri milione ponorejenega denarja. V Sofiji so te dni aretirali šest oseb, ki so že več kot pol leta ponarejevale bankovce. Kolikor se je moglo dosedaj dognati, je bilo falsificiranih bolgarskih bankovcev za 1 mil. 400.000, srbskih bankovcev za 1 mil. 300.000 in za ravno tako svoto rumunskih bankovcev. Vsota vseh ponarejenih bankovcev znaša torej nad 4 milione levov.

† Norec je mučil do smrti v Tridentu neki noriški paznik. Oni norec je bil neki kmet, ki je v svoji blaznosti divjal: paznik se je spraval nad njega ter revala tako obdeloval, da je umrl.

† Lep občinski zastop imajo v Pittsburgu. 15 občinskih odbornikov je obsojenih v globo 250—5000 dolarjev, ker so se dali podkupovati v občinskih rečeh.

† 2 milijona na cesti. V Moorflethu pri Hamburgu sta dva moza našla na cesti listnico, v kateri je bilo državnih zadolžnic in drugih vrednostnih papirjev v znesku 2 milijona kron. Zgubil je listnico najbrže kak avtomobilist, ki se pa še ni javil.

† Bivši minister — kridatar. Bivši ogrski poljedelski minister Festetič je kmalu, ko je odstopil kot minister, prišel v konkurz s pasivo nad 2 milijona K. Sedaj je tožen zaradi prilastitve tujega premoženja krog 100.000 kron. Razprava bo v juniju.

† Eksplozija v rudniku. V szaszvarkem premogovniku v Pečuhu na Ogrskem, ki je 380 m globok, se je 19. t. m. zvečer zvršila eksplozija. 4 osebe so mrtve, 1 paznik in 17 rudarjev pa je zaprtih v globočini, ker se je rov deloma zasul.

Maček

je trpljenje hudo,

pa napravi čudo!

Edini likér za slab želodec!

Ljudska kakovost liter K 2-44.
Kabinetna kakovost " " 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Loterijska srečka dne 21. majnika t. l.
Trst 78 29 30 87 88

185 3-1

Sprejmeta se

dva vajenca

s dobro šolsko izobrazbo iz poštenih hiš v slovensko trgovino v Kočevju, katera kupčuje z manufakturnim, specerijskim, galanterijskim, železnim, kolonijalnim blagom in deželnimi pridelki.

Dogovori s „Kočevsko posojilnico“ v Kočevju.

Štirji gospodje

se želijo abonirati na kosilo k boljši privatni hiši. Ponudbe naj se vpošljejo na M. 1910 na upravništvo «Gorenjca» do 31. maja 1910. 140

Približno 3500 metrov najfinejših, brezhibnih, beljenih

rumburških ostankov platna

se proda mnogo pod materialno vrednostjo. Vsi ostanki so le najboljše vrste in se jih lahko najboljše uporablja v nabavo najfinejšega telesnega in posteljnega perila. Dolgost ostankov je 8 do 14 metrov. 184 3-1

Cena 1 metra 55 vinarjev v II. kakovosti 48

Najmanj se odda zavoj 5 kil (približno 40 metrov) s povzetjem.

Dalje oddajam tudi približno 150 tucatov, garantirano platnenih iz najlahtnejše platnene preje tkanih rjuh brez šiva

150 cm širokih, 225 cm dolgih, porabnih za najfinejšo nevestino balo. Rjuhe so že obrobiljene, garantirano brezhibne in stane 1 komad 2'80 K. — Najmanj se odda 6 komadov po povzetju.

Pozor! Manjvredno blago ne razpošiljam, le najboljše in se povrne za neugajajoče denar.

Predlec platna H. Willig, Bronov^o Jm. Češko.

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5 odstotkov. Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilna, kreditna in stavbena družba

reg. zadruga z om. poroštvom.

Centrala Dunaj, 6. Theobaldgasse 4. — Uradna kontrola.

Domače hranilnice

se dobe zastoj. 103 52— 8

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOY: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zaga II, V 1161, 9:9 I. V.

Med 50 recepti

boš gotovo našla marsikatero, po katerih bodo Pekatele tebi in tvojem izbornu dišale. Naroči si kuharsko knjigo pri Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici. Dobiš jo zastoj. 72 3—3

Pozor! Pozor!

Proda se dražbeno ali po dogovoru na kolodvorski postaji Kranj 186 1

33 hl belega briškega vina

v posodi 6 do 7 hl skupno ali posamezno v pondeljek od 10. do 12. ure dopoldne.

Potrji globoke žalosti naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno dobri, nepozabni soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod 187

Josip Hronek
stavnik in posestnik

včeraj, 26. maja ob pol 1. popoldne previden s sv. zakramenti za umirajoče po dolgi in mučni bolezni v 85. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki predragega pokojnika bodo v soboto, dne 28. t. m. ob 3. popoldne v hiši žalosti št. 46 v Zagoricih blagoslovljeni in na pokopališču na Bledu pokopani.

Sv. zadušne maše se bodo služile v župni cerkvi na Bledu.

Na Bledu, dne 27. maja 1910.

Ana Hronek ro. Supova, soproga. — Aleksander, Anica, otroka. — Josip, Marija Hronek, starši. — Ivan, Vencel, Tomaž Hronek, bratje. — Irma Hronek roj. Brenner, svakinja.

Dobro vpeljana 188 8—1

strojarna

se proda

na Visokem pri Kranju. Obstoji že mnogo let ter si je sedanji lastnik v par letih mnogo pridobil. Zraven je 30 mernikov posetve in triinpol oralna gozda. Hiša je enonadstropna in pred kratkem nanovo sezidana. Pri strojarni ostane vsa strojarska priprava in orodje. Proda se celotno ali pa tudi sama strojarna zase. Nadalje se takoj proda lepa

kmetija v Otočah

ki meri okrog 26 do 28 oralov. Celo posestvo je v najboljšem stanu. Zraven sta dva deleža mostu, ki neseta lepe mesečne doneske. Proda se skupno ali pa le nekaj k hiši.

Več o tem se izve v posredovalnici

L. Rebolja v Kranju.

I. Roman-cement najceneje

najstarejšo in najboljšo znamko južnoavstrijske monarhije ponujajo

tovarne za Roman- in Portland-cement O. WITHALM NASL. v Laškem trgu

Ustanovljeno l. 1845.

(Štajersko).

116 6—5

Prašne plašče

!?!

Narejene obleke za otroke in odrasle navadne in najfinejše vrste ter razno manufakturno blago (gvantnino) priporoča po najnižjih cenah

I. Pfeifer
manufaktura in konfekcija
Kranj

Moderce, Klobuče, Poursnihe, Kraguje, Rogovice, Mantole, Rokavice, Klobuče, Srajce, Nikiče, Bratolike, Jopce, Nogavice, Šort - mi

Proizvajanje spirituoza

kot prosta obrt, kakor tudi izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. Ponudbe pod šifro „Spirituosen 83857“ na splošno ekspedicijo M. Dukas Nachf., Dunaj I./I.

181 10—2

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju

se bodo vršile

vzprejemne skušnje za prvi razred dne 30. junija od pol 9. ure naprej.

Učenci, ki žele biti vzprejeti v prvi razred, naj se javijo v spremstvu svojih staršev ali njih odgovornih namestnikov dne 29. junija od 9. do 12. ure dopoldne pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno spričevalo, v katerem mora biti izrecno povedano, da je bilo izdano za sprejem v srednjo šolo in v katerem morajo biti tudi redi iz veroznanstva, učnega jezika (slovenščine in nemščine) in računstva.

Vnanji učenci se lahko oglašijo tudi pismeno, ako pošljejo gori imenovani listini pravočasno po pošti.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju.

189

Vsak dan sveži 132 3-2

sladoled

kavarna „Prešern“ Ljubljana.

900 dobičkanosnih, ::
deloma odlikovanih

iznajditeljskih problemov

kojih srečna rešitev odpre osebam vseh stanov
pot do blagostanja in bogastva, naj se zahteva
od bančne trgovine 130 3-2

„Confidentia“ Magliaso-Lugano, Švica.

Hiša naprodaj v Kranju št. 51

dvonadstropna z lepo prodajalno.

Več pove lastnik Ivan Potušek, brivec.

Krasna domačija

se proda iz proste roke. Posestvo meri 64 oralov, vse arondirano, polovico je gozda, iz kojega se da še mnogo denarja dobiti za les. Zemlja, kakor poslopja so v najboljšem stanju, hlev obokan in betoniran, hiša enonadstropna, voda v hlevu. Na tem posestvu se redi lahko do 20 glav živine. Oddaljeno je 30 minut od železniške postaje, 20 minut od farne cerkve in šole **Žihpolje** (Maria-Rain) na Koroškem in eno uro od Celovca. Proda se pod ugodnimi pogoji, da se le ena tretjina cele kupnine takoj plača. Eventuelno 3-3 se tudi zamenj. Dalje so naprodaj 128

tri hiše v Kranju

ena na glavnem trgu, v koji je že mnogo let trgovina na najbolj prometnem kraju, pripravna za manjšo trgovino. Ta hiša se da eventuelno tudi v najem. Druga je zunaj mesta ob državni cesti z lepim vrtom za zelenjavo, pripravna za kakega upokojenca. V obeh hišah je vodovod. Tretja v stranski ulici, dvonadstropna z lepim vrtom in razgledom. Več o vsem tem se poizve pri **L. Rebolju, v Kranju, Glavni trg.**

Velikanska zaloga slamnikov

vsake vrste po tovarniški ceni
prodaja 114
13-6

Anton Adamič KRANJ :: Glavni trg.

KINEMATOGRAF!

V dvorani hotela
„Nova Pošta“ v Kranju.

V soboto nov spored.

Spored od 28. maja do 3. junija:

Lov na slanke v Bulonji.

Barnumov kovček.

Napoleon in princesinja Hatzfeld.

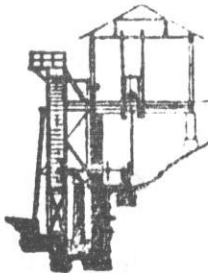
Sredstvo proti nesigurnosti.

K obilni udeležbi vabi najljubneje

ravnateljstvo.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-4
133

tovarna za stroje, železo in
kovinolitarna priporoča kot
posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane ne-
posredno z vrtilom. Motorje
za bencin in surovo olje,
najcenejša gonilna sila.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj
D. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

42 52-21
dobi se
v
lekarah
in
šavnih

5500

notarsko over. izpričeval zdravnikov in
privatnikov dokazuje, da odstranjujejo

Kaiserjeve 58 24-11

prsne karamele

s tremi jelkami

kašelji

hripavost, zasliženost, katar,
krčeviti in hripavi kašelji najbolje.
Zavoj 20 in 40 vin. :: Doza 60 vin.
Dobi se v lekarni v Trzinu.

V Velesovem na Gorenjskem

poleg romarske cerkve

se odda v najem, eventualno tudi prodaja

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom.

Poizve se pri Avg. Štamcarju,
uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani. 102 10-8

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v
rabi Bergmannove „Steckenpferd“-li-
lijino mlečno milo (Znamka „Steckenpferd“)
od tvrdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker
je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medi-
cinalnih mil proti solčnim pegam, kakor tudi
v dosegu lepega, mehkega in nežnega tainta.
Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah,
drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-15

Modni
salon ::

Ivana Schiller

Ljubljana Sv. Petra c. 31 priporoča lepo izbero
damskih, dekliških in
otročjih klobukov. Popravila točno in ceno. Žalji klobuki
vedno v zalogi.

81-11-11

Matija Ažman mizar : Kranj 123

nasproti klobučarja Ovčjaka

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel obrt
Mihaela Pantarja v Kranju

za izdelovanje mrtvaških krst

ker je bila hiša onega prodana.

92 6-10

Krste se dobe vsakovrstne in po najnižjih cenah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavrica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trzinu in Sarajevu.

73 52-12

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne pa-
pirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

SINGER

šivalni stroji

za vse le mogoče šivalne namene.

Dobe se v vseh naših prodajalnah.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev. 85 42-11

Podružnice povsod. Podružnice povsod.
Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

113 18-3

Popravila šivalnih strojev
se izvršujejo v naši delavnici točno in stvarno.

SINGER Co., deln. družba šiv. strojev.
Največja in najstarejša trgovina s šivalnimi stroji v Avstriji.
Kranj, Glavni trg 53.

Avstrijska specialiteta

I. vrste so svetovnoznani 87 12-11

Maršnerjevi žumeči limonadni bonboni
(z okusom malin, citrone, jagod, češnje in dišeče perle)
v svrhu priprave izvrstne brezalkoholne pijače.

Edino pristanišče to varstveno znamko.

Edino pristanišče to varstveno znamko.

Dobe se povsod, kjer so nalepljeni lepaki s to znamko. Tudi vsak bonbon ima to znamko. Letna poraba več nego 60 milijonov komadov. Lu-sin, parfinira dihanje. Klairon, najfinejša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. Peppermint-Losen-družba. Vseh vrst mleka in čokolad za kuhanje izvrstne kakovosti priporoča Prva češka akc. dr. orient. sladkornih in čokoladnih tovarn na Kraljevih Vinogradih prej

A. MARŠNER

Glavna zaloga na Dunaju: **Josip Katz, VI., Theobaldgasse 4.**

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-17

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 188 52-50

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljuatih barv, laka in firneža

Brata Eberl 212

örkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-38

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovovan 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomu, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajuo.

priporoča cenženemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih suknoj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranim kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 82 52-12

209 52-40

Naveča te govina na Gorenškem.

Rudolf Rus
urar v Kranju

Ravnokar je izšel velik cenik z najlepšimi novostmi, katerega na željo pošiljam vsakomur brezplačno

Ustanovljeno leta 1885.

Vina

Štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-26

Agro-Merkur

r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Martinova cesta 20

Postajališče električne ceste

R. Lang

Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-44

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva viske vrste v vseh cenah. Ogledata, silke v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specialiteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozilki po vsaki ceni.

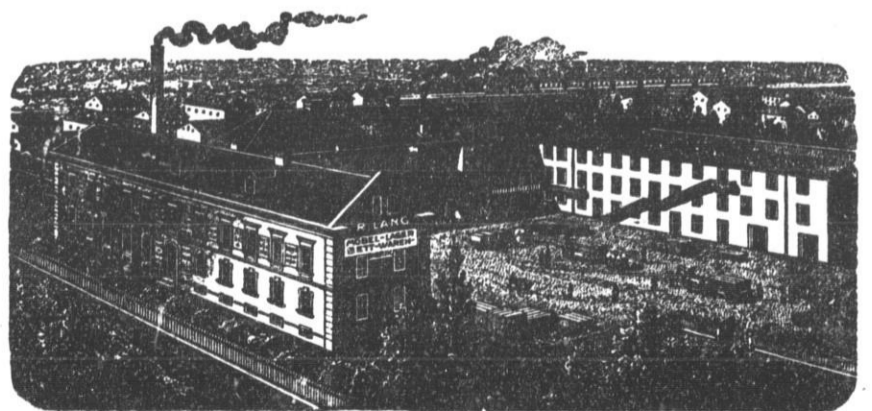
Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, predsobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obelajnik, miza, stensko ogledalo.

Specialitete v nevestnih balah. Veliki prostori, prtilično in v I. nadstropju. Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

77 35-12

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku kamenarskem mojstru

Ljubljana Kolodvorska ulica

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani Stritarjeva ulica 7.

Konc. zobotehnični atelje **O. Seydl**

44 52-21

75 26-12

Prva tovarna

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Tržič pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le tvrdka Dolenz. Steklenice za pokušnjo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

: Edini :

zobozdravniški .: .: atelje

u Kranju dr. Edvard Globočnik

u isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinaolje vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-38

⚡ Pozor! ⚡

izšla je knjižica „Cerkvene pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko klijčavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 83 52-11

valjični zastori (Rollbalken).

Čitajte in priporočajte!

„Več luči!“

Poljudna zbirka prav potrebnih, poučnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo. Izhaja periodično, najmanj štirikrat na leto.

1. snopič: Cerkvene pristojbine ali štolnina z dodatkom Kako se določa kongrua?
2. snopič: Kako naj sina oprostim vojaščine in druge važnejše določbe glede vojaške dolžnosti.
3. snopič: HALLEYJEV KOMET (REPATICA) S sliko! ali S sliko! Ne bo nas še konec 19. maja 1910.

Cena vsakemu snopiču 30 v, s pošt. 40 v.

Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampret v Kranju ter v knjigarnah in trafikah

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

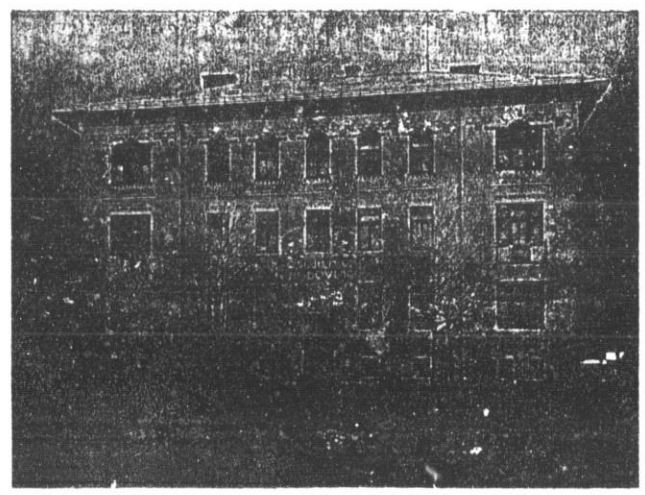
Rezervna zaklada iznaša: **K 92.000**

Denarni promet v letu 1908: **K 5,000.000**

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uraduje se v centrali in v podružnici

vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od

2.—6. ure pop. izvzemši nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

192 52-42